

Sygn. akt IV KK 520/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Ewa Sokołowska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 14 lutego 2018 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w sprawie **M.K.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego, na korzyść skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w G.

z dnia 16 stycznia 2017 r.

1. uchyla zaskarżony wyrok łączny i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umarza postępowanie w sprawie;

2. wydatkami związanymi z rozpoznaniem kasacji obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G., na skutek wniosku z dnia 22 czerwca 2016 r., Dyrektora Aresztu Śledczego w G. wydał w dniu 24 października 2016 r. w sprawie o sygn. III

K 625/16, wyrok łączny i przyjmując, że M. K. był skazany między innymi prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w G. z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie o sygn. akt IX K 1810/11 za przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. popełnione w okresie od 24 maja 2010 r. do 2 stycznia 2011 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat;

II. Sądu Rejonowego w G. z dnia 20 czerwca 2012 r. w sprawie o sygn. akt IX K 232/11 za:

- przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. popełnione w okresie od lipca 2005 r. do czerwca 2006 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

- przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. popełnione w okresie od lutego 2007 r. do września 2009 r. na karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności,

- przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. popełnione w okresie od czerwca 2010 r. do grudnia 2010 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, które to kary połączono węzłem kary łącznej roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat; postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 24 września 2014 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonych kary łącznej roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

III. Sądu Rejonowego w G. z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie o sygn. akt IX K 465/14 za przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. popełnione w okresie od 13 czerwca 2012 r. do kwietnia 2013 r. na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat; postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 12 stycznia 2016 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonych kary roku pozbawienia wolności;

IV. Sądu Rejonowego w G. z dnia 16 maja 2016 r. w sprawie o sygn. akt IX K 1812/15 za przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. popełnione w okresie od maja 2013 r. do 25 lutego 2014 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. oraz art. 89 § 1a k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyżej wskazanymi wyrokami Sądu Rejonowego w G. i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat 3 miesięcy pozbawienia wolności (punkt 1. wyroku). Na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres odbytej dotychczas kary

pozbawienia wolności w sprawie IX K 232/11 od dnia 22 marca 2016 r. do dnia 24 października 2016 r. (punkt 2. wyroku), a na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w G. w sprawach o sygn. akt II K 762/93, II K 536/02, IX K 872/07, IX K 1899/10, IX K 700/15, które zostały szczegółowo opisane w wyroku łącznym, wobec braku warunków do wydania wyroku łącznego (punkt 3. wyroku).

Powyższy wyrok łączny został zaskarżony apelacjami prokuratora oraz obrońcy oskarżonego.

Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 10 lutego 2017 r., sygn. akt VI Ka 1359/16 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcie z punktu 1. i na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 86 § 1 i 4 k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w G. z dnia 8 lipca 2014 r., sygn. IX K 465/14 i z dnia 16 maja 2016 r., sygn. IX K 1812/15 oraz łączną karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 20 czerwca 2012 r., sygn. IX K 232/11, orzekając wobec skazanego M.K. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności. Sąd odwoławczy nadto ustalił, że rozstrzygnięcie z punktu 2. dotyczy orzeczonej kary łącznej, a umorzenie postępowania w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym zawarte w punkcie 3. dotyczy również kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 28 marca 2012 r. sygn. IX K 1810/11.

Rozpoznając natomiast wniosek skazanego M.K. z dnia 7 kwietnia 2016 r., Sąd Rejonowy w G. wydał w dniu 16 stycznia 2017 r., w sprawie o sygn. III K 1082/16 wyrok łączny, którym na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone wyżej opisanymi wyrokami Sądu Rejonowego w G.: z dnia 20 czerwca 2012 r. o sygn. akt IX K 232/11, z dnia 8 lipca 2014 r. o sygn. akt IX K 465/14 oraz z dnia 16 maja 2016 r. o sygn. akt IX K 1812/15 i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności. Sąd na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres odbytej dotychczas kary pozbawienia wolności w sprawie o sygn. IX K 232/11 od dnia 22 marca 2016 r. do dnia 16 stycznia 2017 r., a na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku

łącznego w zakresie kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w G. w sprawach o sygn. akt: III K 762/93, III K 536/02, IX K 872/07, IX K 1899/10, IX K 1810/11, IX K 700/15, które zostały szczegółowo opisane w tym wyroku łącznym, wobec braku warunków do wydania wyroku łącznego. Ten opisany wyrok łączny nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 2 marca 2017 r.

Kasację od tego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w G. z dnia 16 stycznia 2017 r., sygn. akt III K 1082/16, wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny w trybie art. 521 § 1 k.p.k.. Zaskarżając wyrok w całości na korzyść skazanego M.K., zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na wydaniu przez Sąd Rejonowy w G. w dniu 16 stycznia 2017 r. wyroku łącznego o sygn. akt III K 1082/16, który uprawomocnił się w dniu 2 marca 2017 r., obejmującego skazania M.K. wyrokami Sądu Rejonowego w G. w sprawach o sygn. akt IX K 232/11, IX K 465/14 i IX K 1812/15, które to skazania zostały już wcześniej objęte prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 10 lutego 2017 r. o sygn. akt. VI Ka 1359/16, zmieniającym wyrok łączny Sądu Rejonowego w G. z dnia 24 października 2016 r. o sygn. akt III K 625/16, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.”. Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego i umorzenie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego jest zasadna w stopniu oczywistym, dlatego podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.).

Słusznie bowiem podnosi skarżący, że w sprawie wystąpiła ujemna przesłanka procesowa stanowiąca bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

Sąd Rejonowy w G., zaskarżonym kasacją wyrokiem łącznym z dnia 16 stycznia 2017 r., sygn. III K 1082/16, połączył bowiem kary pozbawienia wolności orzeczone wobec M.K. wyrokami Sądu Rejonowego w G. o sygn. akt IX K 232/11, IX K 465/14 i IX K 1812/15, pomimo że kary te objęte zostały wcześniej wyrokiem łącznym również Sądu Rejonowego w G. z dnia 24 października 2016 r. o sygn. akt

III K 625/16. O ile ten ostatni wyrok zapadł w wyniku przeszkody prawnej do prowadzenia postępowania w postaci uprzedniej zawisłości sprawy - lis pendens, stanowiącej względną przyczynę odwoławczą, bowiem postępowanie w tej sprawie zostało wszczęte o ponad dwa miesiące później niż w sprawie o sygn. III K 1082/16, to wyrok z dnia 16 stycznia 2017 r., sygn. III K 1082/16 dotknięty jest bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt. 8 k.p.k. Wyrok ten bowiem uprawomocnił się w dniu 2 marca 2017 r. a więc już po przeprowadzeniu przez Sąd Okręgowy w G. w sprawie o sygn. akt VI Ka 1359/16 postępowania odwoławczego od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 24 października 2016 r., sygn. III K 625/16. Po wydaniu wyroku przez sąd odwoławczy w dniu 10 lutego 2017 r. rozpoczęła więc funkcjonować negatywna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej (res iudicata), która zniosła wcześniej zaistniałą względną przesłankę odwoławczą lis pendens, wynikającą z zawisłości sprawy o sygn. akt III K 1082/16.

Zaszła więc konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w G. z dnia 16 stycznia 2017 r., sygn. akt III K 1082/16 i umorzenia postępowania w sprawie na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Wydaje się również konieczne zauważenie, że przedstawiona powyżej chronologia zdarzeń wskazuje, że wobec tego samego skazanego M.K. były prowadzone równolegle dwa postępowania o wydanie wyroku łącznego i to do tego w tym samym wydziale Sądu Rejonowego w G., a nadto składy orzekające w obu sprawach wiedziały o toczących się równolegle sprawach i nie podjęły jakichkolwiek działań zmierzających do uniknięcia zaistniałej sytuacji. Tego rodzaju sposób procedowania nie może zyskać akceptacji, szczególnie że doprowadził do rażącego naruszenia prawa przez oba Sądy orzekające w sprawie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.